

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՊԱՇՏՈՆՍ ԻՌՄԲԱԼ Է

(ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ՄԷԿ ԱՐԱՐ)

ՎԵՐԱՀԱՒԱՔԵՑ՝

Ք. ԺՊՏՈՒՆԻ

Տպարան

Գրատուն

Կազմատուն

G. DONIGUIAN

Rue Nahr - St. Michel

Beyrouth, Liban

“ՊԱՇՏՈՆԱ ԽՌՄԲԱԼ Է”

(ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ՄԷԿ ԱՐԱՐ)

ՎԵՐԱՀԱԻԱՔԵՑ՝

Ք. ԺՊՏՈՒՆԻ

Տպարան

Գրատուն

Կազմատուն

G. DONIGUIAN

Rue Nahr - St. Michel

Beyrouth, Liban

“ՊԱՅՏՈՆՍ ԽՌՄԲԱԼ Է.”

ՏԵՍԻԼ Ա.

Ժ Ի Ի Լ

Ժ Ի Ի Լ. — Ո՛հ, այս ի՞նչ երջանկութիւն է: Հինգ տարիէ ի վեր չեմ տեսել Մարկոսիթը, և ահա այս երեկոյ նամակ մը ստացայ իրմէ: Տեսէք թէ ինչ է գրել իմ պաշտելին: (Կը կարդայ) «Սիրելի Ժ Ի Ի Լ, Այս երեկոյ ժամը 10ին եղիք Օպերայում, և ինձ սպասիր թիւ 4 օթեակում: Մարկոսիթ»: Դեռ ժամը 9ն է: Երեւակայեցէք թէ մէկ ժամէն պիտի տեսնեմ իմ սիրելին: Բայց ինչպէս դուրս ելլելու է հոսկէ: Իմ կինը շատ ու շատ նախանձոտն է, ու ամէն երեկոյ պառկելուց յետոյ գալիս է և նայում թէ մի գուցէ թռած լինիմ իմ վանդակէն: Բայց անհրաժեշտ է երթալ, անպատճառ զնալու եմ: Պէտք է մի միջոց խորհիլ: (Կը խորհի), էվրէքա՛, գտա՛յ: Այո, շատ լաւ միջոց է: Հիմա կը գտնեմ մի աններելի յանցանք, մի պատրուակ և կը գժտուիմ իմ կնոջ հետ, այնպէս որ մէկ մ'ալ չի համարձակուիր գալ իմ սենեակը: Փորձենք: (Աւրեկելով անկողինը, կ'սկսի պոռայ) Ինչ խայտառակութիւն է այս, ժամը 9ն է և տակաւին իմ անկողինը չէ շտկած, սա տո՞ւն է թէ գժոխք: Ո՛հ, ո՛չ, կարելի չէ համբերել, պէտք է աւելի խիստ լինիլ:

ՏԵՍԻԼ Բ.

Ն Ո Յ Ն, Ք Լ Է Ռ Ե Ի Կ Ա Ս Թ Օ Ն

Ք Լ Է Ռ. — (Մտնելով) Ի՞նչ է պատահեր սիրելիս, ի՞նչ էս դարձեալ բորբոքեր:

Ժ Ի Ի Լ. — (Բարկութեամբ) Սա է պատահել որ միշտ նոյն անկարգութիւնը տիրել է այս տան մէջ: Ո՞ւր է

Սպասե՛ք

գնացել կաթթօն, այս ժամուս դեռ անկողինը չէ շտկած: Ուզում եմ մի քիչ հանգստանալ և ահա թէ ի՞նչ վիճակի մէջ եմ գտնում իմ անկողինը:

Կ Ա Ս Թ Օ Ն. — Պարոն, դեռ մի քիչ առաջ ես շիտկեցի ձեր անկողինը:

Ք Լ Է Ռ. — Այ՛ո, Ժ Ի Լ, ես ալ ներկայ էի երբ նա շտկեց:

Ժ Ի Ի Լ. — (Մեկուսի) Վայ չար սատանայ: Ուրիշ փորձելու է: Լաւ, լաւ, մի անգամ ալ շտկիր: Ես լաւ եմ զգում որ դուք համաձայնուել էք որ ինձ բարկացնէք, դուք ուզում էք զիս սպաննել: Տեսէք, տեսէք, հոս բոլոր գիրքերս խառնել են, ով է իրաւունք ստացել խառնել իմ գրքերը: Չգիտեմ ո՞վ է այս տունի տէրը, ե՞ս թէ դուք: (Կասրօն կը մեկնի):

Ք Լ Է Ռ. — Հանդարտէ սիրելի Ժ Ի Լ, դու ինչ որ պատճառ ես փնտռում բարկանալու: Այս վայրկեանիս դու ինքը խառնեցիր գրքերը: Քե՛նէ՛ գատ ոչ ոք ձեռք չէ դպցուցել քու գոյքերուն:

Ժ Ի Ի Լ. — Լռեցէք, դուք այլեւս չափը անցնում էք, դուք ուզում էք զիս խեղդել, ես դեռ չեմ գժուել, տեսէք, երկու ժամ է որ ուզում եմ մի սիկառ ծխել և լուցկի չեմ գտնում, Ասոր ալ մի արդարացուցիչ տոկոս մէնտ գտէք տեսնեմ: Օ՛ն:

Ք Լ Է Ռ. — Բայց սիրելի Ժ Ի Լ, ճշմարիտ է որ շատ տարօրինակ էք դառնում: Տեսէք ահա ես եմ դրել իմ ձեռքով երկու տուփ լուցկի այս շեղանի վրայ:

Ժ Ի Ի Լ. — Սրանք դատարկ են, (Կը բացայ եւ կը քափի: Մեկուսի) Վայ չար սատանայ, այս ալ չի յաջողեցաւ: Բայց պէտք է մի կերպ պրծիլ այս տեղից: (Բարձր) Ո՛հ, ո՛չ, ես երբեք չպիտի կ'արողանամ երջանիկ լինել: Դուք ամէնքդ աշխատում էք զիս գժբաղդացնել, կորէ՛ք, դուրս գնացէ՛ք, շո՛ւտ: Ես լաւ եմ հասկանում, այն օրից որ այն պարոնը սկսեց թղթակցիլ քեզ հետ, իմ կեանքը դժբաղդացաւ:

Ք Լ Է Ռ. — Ի՞նչպիսի պարոն է այդ Ժ Ի Լ: Ո՛հ, Աստուած իմ, դու գժուել ես, Ժ Ի Լ, դու խելքդ կորուսել

Կայք Ժ Ի Լ

հա: Սակայն պէտք է գիտնաս որ այդ արարքը շատ սուղի պիտի նստի քեզ, ու վերջը պիտի զղջաս:

Ժիհլ. — Տեսէք, տեսէք, սպառնալիք է ընում անպիտանը: Կորսուի՛ր, և մէկ մ'ալ ոտքդ մի կոխեր իմ սենեակը: Անշնորհք:

Քլէֆ. — Լաւ ես դնում եմ, բայց դու ա'լ չի համարձակուես իմ սենեակը գալ, հասկանո՞ւմ ես:

Ժիհլ. — Ոչ, ոչ, անհագ եղիր:

Քլէֆ. — Դարձեալ կրկնում եմ, հասկանո՞ւմ ես, չե՛ համարձակուես գալ իմ ննջասենեակը: (Կը մեկնի):

Ժիհլ. — Ոտքերը ջախջախուի ով որ գայ: Վերջապէս յաջողեցայ: Խեղճ Քլէֆ, որքան սաստիկ բարկացաւ: Այլեւս վախը անհետացաւ, մէկ էլ չի գար իմ սենեակը, որով ես ալ կարող կը լինեմ այցելութեան երթալ իմ սիրելի Մարկոսի: Երթամ մի քիչ զարդարուիմ: (Ձախ կողմէն կ'անցնէ: Դուրս կը գաւնուի) Մտէ՛ք: (Կըրկին) Մտէ՛ք: (Դարձեալ) Մտէ՛ք:

ՏԵՍԻԼ Գ.

Ն Ո Յ Ն Ե Ի Լ Ի Ն Գ Ո Ր

Լին. — (Մտնելով բարեւի կեցած) Կապիտան:

Ժիհլ. — (Ներսեմ) Ով է ա'ն:

Լին. — Ես եմ կապիտան, Լինգորը:

Ժիհլ. — (Ներսեմ) Դո՞ւն ես Լինգոր:

Լին. — Այո՛, կապիտան, ես եմ Լինգորը:

Ժիհլ. — (Մտնելով) Լաւ ասա տեսնենք Լինգոր, ի՞նչ նորութիւն կայ:

Լին. — Առանձին ոչինչ կապիտան, առողջութիւնդ կապիտան:

Ժիհլ. — Լաւ, ասա տեսնեմ, ինչո՞ւ եկար,

Լին. — Ես եկայ կապիտան:

Ժիհլ. — Այո, դուն եկար:

Լին. — Բայց ո՛չ կապիտան, ես չեկայ:

Ժիհլ. — Ինչպէ՞ս թէ դուն չեկար, տխմար:

Լին. — Այսինքն կապիտան ես իմ կամքովս չեկայ:

Ժիհլ. — Հապա՞:

Լին. — Գնդապետը կապիտան:

Ժիհլ. — Է՛ ի՞նչ է եղել գնդապետը:

Լին. — Գնդապետը զիս ուղարկեց կապիտան:

Ժիհլ. — Ո՞ւր է ուղարկել, պիտի ասե՞ս թէ ոչ:

Լին. — Կ'ասեմ, կ'ասեմ, կապիտան, բայց մի ածա-

պարէք որ չի մոռանամ: Գնդապետը զիս ուղարկեց:

Ո՞ւր: Ձեզ մօտ: Այո՛ կապիտան գնդապետը զիս ուղար-

կեց ձեզ մօտ այս նամակը յանձնելու:

Ժիհլ. — Ինչո՞ւ չես տար երկու ժամէ նամակը ան-

միտ:

Լին. — Կամաց կամաց կապիտան:

Ժիհլ. — Ուրիշ ի՞նչ կայ Լինգոր զօրանոցում:

Լին. — Առանձին ոչինչ կապիտան:

Ժիհլ. — Ձինուորները բոլորն ալ զօրանոցո՞ւմ են:

Լին. — Ոչ կապիտան:

Ժիհլ. — Հապա ասա տեսնեմ ո՞վ է մնացել դուրսը

այս ժամուս:

Լին. — Մի բարկանաք կապիտան, ես իմ կամքով չե

որ մնացել եմ դուրսը, գնդապետն է ուղարկել:

Ժիհլ. — Այդ գիտեմ տխմար: Քե՛ն է զատ բոլորն ալ

զօրանոցո՞ւմ են:

Լին. — Այո՛ կապիտան, բոլորն ալ, բացի Բուռլօնից:

Ժիհլ. — Ասա տեսնեմ, ուր է գնացել Բուռլօնը:

Լին. — Բուռլօնը կապիտան, այնքան շատ, այնքան

շատ էր հարբել որ թաւալում էր խոզի նման կապիտան:

Իսկ տասնապետը նրան բանտարկեց կապիտան:

Ժիհլ. — Շատ լաւ է արել: Իսկ դու Լինգոր, դու

չե՞ս խմում:

Լին. — Ես կապիտան, ես խմում եմ կապիտան, բայց

միայն ջուր եմ խմում կապիտան:

Ժիհլ. — (Մեկուսի) Իրաւ որ շատ զուարճալի մարդ

է, և ի՛նչ տխմար:

Լին. — Այո կապիտան:

Ժիհլ. — Բայց ժամանակը անցնում է և պէտք է երթալ: Ո՛հ, ինչ լաւ գողափար մը յղացայ: Օ՛հ հիանալի: Արի սըւոր իմ գիշերանոցս և գտակո հագցնեմ թող պառկի իմ անկողնում: Տիկինն ալ եթէ գայ, պիտի կարծէ թէ քնացել եմ, և պիտի մեկնի: Ճիշդ ալ յարմար է աւանակը:

Լին. — Լաւ, ես զնա՞մ կապիտան:

Ժիհլ. — Սպասի՛ր Լինդոր: Մօտ եկու տեսնեմ:

Լին. — Հրամայեցէք կապիտան:

Ժիհլ. — Ասա տեսնեմ Լինդոր, դու կարո՞ղ ես խըռմբացնել:

Լին. — Խումբացնե՞լ: Ինչպէս թէ խումբացնել կապիտան:

Ժիհլ. — Հապա պարզապէս խումբացնել:

Լին. — Լաւ, ասենք թէ խումբացրի, յետոյ:

Ժիհլ. — Խումբացրու տեսնեմ:

Լին. — Ո՛չ կապիտան, չեմ կարող ձեր ներկայութեանը խումբացնել: Ամօթ է:

Ժիհլ. — Բայց փոյթ չէ, ես քեզ հրամայում եմ խըռմբացրու:

Լին. — Կապիտան, եթէ ուզում էք երթամ Բուռլօնը ուղարկեմ: Նա երբ հարբած է լինում, ճիշդ որ խոզի նման է խումբացնում:

Ժիհլ. — Ինձ Բուռլօնը չէ հարկաւոր, դու խումբացրու ապա թէ ոչ քեզ կը բանտարկեմ: Հասկանո՞ւմ ես:

Լին. — Ոչ, ոչ կապիտան կը խումբացնեմ:

Ժիհլ. — Ուրեմն սկսիր:

Լին. — Խա, խա, խա:

Ժիհլ. — Օ՛հ, օ՛հ, հիանալի, հիանալի: Լաւ հիմա զնա պառկիր:

Լին. — Գլխուս վրայ կապիտան: (Գեպի դուռը կ'երթալ):

Ժիհլ. — Ո՛ւր ես գնում Լինդոր:

Լին. — Զօրանոց կապիտան:

Ժիհլ. — Ի՞նչ ընելու:

Լին. — Պառկելու կապիտան: Կապիտանը հրամայեց որ գնամ պառկիմ կապիտան:

Ժիհլ. — Բայց ո՛չ, ապուշ, պէտք է հոս պառկես:

Լին. — Այդ ինչպէս կապիտան:

Ժիհլ. — Այո, պէտք է հոս պառկես, իմ անկողնում:

Լին. — Ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ, կապիտան, մի պնդէք, ես չեմ կարող անել այդ բանը: Երբե՛ք:

Ժիհլ. — Չէ՞ որ ես հրամայում եմ քեզ Լինդոր:

Լին. — Ոչ, ոչ, կապիտան, գուցէ մի ուրիշ զինուոր համար ձեռնարկի, բայց ես չեմ կարող ձեռնարկ հետ մէկ վերմակի տակ պառկել:

Ժիհլ. — Բայց ո՛չ, տխմար, ես չպիտի պառկիմ, միայն դու պիտի պառկիս իմ անկողնում և խումբացնես:

Լին. — Իսկ դուք կապիտան:

Ժիհլ. — Ես գնում եմ զօրանոց: Գնդապետը ինձ է կանչել:

Լին. — Ա՞յո ժամուս կապիտան:

Ժիհլ. — Այո՛:

Լին. — Գնդապետը քնացած է կապիտան:

Ժիհլ. — Այդ քեզ չէ հարկաւոր, կատարիր ինչ որ քեզ հրամայում եմ: Շո՛ւտ հանուիր. ապա թէ ոչ քեզ կը բանտարկեմ:

Լին. — Կամենաք բանտարկեցէք կապիտան, կամենաք կախաղան հանեցէք: Ես չեմ աներ այդ: Անվայել է մի զինուորի իւր կապիտանի ներկայութեանը հանուել:

Ժիհլ. — Լաւ մի հանուիր, միայն գտակո գլուխդ դիր և պառկէ: Բայց լաւ մտիկ ըրէ ինչ որ պիտի ըսեմ: Վերմակը քաշիր գլխուդ և խումբացրու:

Լին. — Կապիտան, քնեմ այնպէս խումբացնեմ թէ արթուն խումբացնեմ:

Ժիհլ. — Ապուշ, ինչպէս ուզում ես այնպէս խըռմբացրու, միայն թէ խումբացրու հասկցա՞ր Լինդոր:

Լին. — Այո՛, կապիտան, միայն թէ խումբացնեմ: (Կը պառկի եւ կը խուկայ):

Ժիիլ. — Դեռ հիմա չէ, երբ ես մեկնիմ: Երբոր ծառան կամ ուրիշ մէկը ներս մտնէ, բնաւ չես խօսիր և կը խոմբացնես հասկցա՞ր:

Լին. — Այո՛, կապիտան: Իսկ եթէ տիկինը գայ կապիտան, դա՞րձեալ խոմբացնեմ:

Ժիիլ. — Բայց հարկաւ: Մասնաւորաբար եթէ տիկինը գայ պէտք է խոմբացնես: Եւ վայ քեզի եթէ բառ մը փախցնես բերնէդ, քեզ կ'սպաննեմ:

Լին. — Հասկցայ կապիտան, հասկցայ, զիս կ'սպաննէք: Ահա կը խոմբամ, խը՛ռ: խը՛ռ...:

Ժիիլ. — (Մեկուսի) Լաւ պիտի կատարի իւր դերը այս ապուշը: Ես երթամ, ժամանակն է արդէն և Մարկոսի ինձ է սպասում Օպերայում: (Կը մեկնի):

Լին. — Այս ինչ փորձանքն ընկայ Տէր Աստուած, եթէ յանկարծ քունս տանի և չի խոմբացնեմ, կապիտանը զիս սպաննել կուտայ: Ով Սուրբ Բեռնարդոս, դուն զիս մի քնացնէր: Բայց կարծեմ մէկն է գալիս, խուրմբացնեմ, խը՛ռ, խը՛ռ...:

ՏԵՍԻԼ Դ.

ՆՈՅՆ ԵՒ ԿԱՍԹՕՍ

ԿԱՍ. — (Մտնելով ձեռք սրուակ եւ բաժակ) Տէր իմ, ահա լիմօնատը և բաժակը: Հոս կը դնեմ: (Մեկուսի) կ'երեւի քներ է, խեղճը այնքան բարկացաւ որ քունը տարել է. (Բարձր) Ես կը մեկնիմ պարոն, եթէ բանի մը պէտք ունենաք, զանգը սեղսնին վրայ է: (Կը մեկնի):

Լին. — (Ելնելով) Ի՛նչ, լիմօնատ, այդ ի՛նչ հրաշալի բան. արդեօք մէկ մը խմեմ կ'ըսէք: Բայց ոչ, ոչ, ինչուս պէտք: Ախ, ինչքան ալ ծարաւ եմ, Հոգոս, ինչ կ'ուզէ թող լինի, ես պիտի խմեմ, թող քանի մը վայրկեանի համար ալ ես կապիտան լինեմ: (Կը խմի) Օ՛խ, սիրտս հովացաւ: Եկ մէկ էլ խմեմ (Կը խմի): Այս ալ վերջը: Ծիչդ որ աւանակ պատերազմին դաշտը, կրակի առջեւ դուն գնա, իսկ այս տեսակ հրաշալի հեղուկները կապիտանները խմեն: Բայց կարծեմ ձայն կայ, խը՛ռ, խը՛ռ...:

ՏԵՍԻԼ Ե.

ՆՈՅՆ ԵՒ ՔԼԷՌ

ՔԼԷՌ. — (Մտնելով նրազով) Կ'երեւի քներ է, իմ խեղճ ժիւլս, որքան բարի է: Ժիւլ, սիրելի ժիւլ, արի հաշտուենք, ես չեմ կարող քեզ պէս ամուսնի հետ երկար գտնուած մնալ: (Կը համբուրի) Աղաջում եմ, արի՛, հաշտուենք: Պարապ տեղը քնած մի ձեռացնել, ժիւլ, չես կարող զիս խաբել: Չարթի՛ր, զարթի՛ր: Չե՞ս զարթնում հա՛, վեր կա՛ց, ապա թէ ոչ անկողինը կ'այրեմ:

Լին. — (Ստաւափած վեր ցատկելով) Աստուծոյ սիրոյն, մի այրեիր տիկին, կը վեր կենամ: Խա, խա, խա:

ՔԼԷՌ. — Ո՛հ, Աստուած իմ օգնութիւն, այս ո՞վ է: Գող կայ, գող:

Լին. — Ոչ տիկին, ես գող չեմ, խա, խա, խա:

ՔԼԷՌ. — Բայց ո՞վ ես դուն, ինչո՞ւ եկար հոս, ասա՛, խօսէ:

Լին. — Չեմ կարող խօսել տիկին, արգելուած է, խա, խա, խա:

ՔԼԷՌ. — Դուրս ասկէ ապիրատ, դուրս շուտ:

Լին. — Սպասիր տիկին, խա, խա: Անկարելի է տիկին, խա, խա:

ՔԼԷՌ. — Դուրս շուտով դուրս, ապա թէ ոչ կը պոռամ:

Լին. — Մի պոռար տիկին կ'երթամ, բայց թէ ո՞ւր տեղից, դուռը գոց է:

ՔԼԷՌ. — Աճապարէ, դուրս թռիւր ապա թէ ոչ քեզ կը սպաննեմ: (Գրեք եւ այլն վրան կը նետի):

Լին. — Դուրս թռիմ, դուրս թռիմ, բայց ո՞ւսկից թռիմ, թէ որ մէջքս կոտրեմ:

ՔԼԷՌ. — Պատուհանից, դուրս: *պարտաւ*

Լին. — Բայց թէ ո՞ւր դուրս կգամ այս պատուհանից:

ՔԼԷՌ. — Փողոցը:

Լին. — Իսկ այնտեղի՞ց:

ՔԼԷՌ. — Չահանամը:

Լին. — Մտիկ ըրէ տիկին: Ես հոս պառկած էի և ի

կարգին խումբացնում: Եթէ ոեւէ բան պատահի պատաս-
խանատուն դուք էք:

Քլէնթ.— Դուրս եմ ասում, դուրս, ապա թէ ոչ...:

Լին.— Գնում եմ, գնում եմ տիկին: (Կ'երթայ դեպի
պատահանը, վայրկեան մը կ'անցնեսանայ: Դուքն շուրջի հա-
ջոցներ, դարձեալ կ'երեւի): Տիկին այն երկու գաղանները
կը թողո՞ւն որ երթամ, զիս պիտի բզկտեն: Ո՛հ, ո՛հ,
ինչ ուզում ես ասա, ես ինձ արուած հրամանը պիտի
գործադրեմ: Ես պէտք է պառկիմ և խումբացնեմ խո,
խո: (Կը պառկի):

Քլէնթ.— Այս ի՞նչ փորձանք է Տէր Աստուած, անչը-
նորհք ամուսինս տեսէք թէ ինչպիսի մէկը թողեր է իւր
տեղ: Բայց ո՞վ ես դուն, ինչո՞ւ եկար հոս, ո՞ւր կէ եկար:
Ի՞նչ կը նշանակէ այս: Ո՛հ, հիմա կը հասկնամ: Դուքն
այն պարոնն ես, որ երկար ատենէ ի վեր կ'ուզէ զիս
մոլորեցնել: Բայց պէտք է գիտնաք որ անամօթ պարոն,
ձեր գործած արարքը ո՞ճիրէ մը աւելի ծանր է, և ես
ձեզ պիտի խայտառակեմ հրապարակաւ:

Լին.— Անամօթ, պարոն, ե՞ս: Շիտակը չեմ հաս-
կանում: Խո, խո:

Քլէնթ.— Բայց ո՞վ ես դուն եթէ պարոնը չես: Ի՞նչ
ես անում այստեղ:

Լին.— Չէք տեսներ խումբացնում եմ: Խո, խո:

Քլէնթ.— Ինչո՞ւ, ո՞վ է հրամայել քեզ:

Լին.— Տիկին խնդրեմ, մի բարեկանաք, ես չեմ կա-
րող խօսել, վերջը կը գնա՞նք հարէ զիս:

Քլէնթ.— Ո՞վ, ինչո՞ւ համար:

Լին.— Արգելուած է ասում եմ Տիկին: Կապիտանը
արգելեց, ասաց որ զիս սպաննել կուտայ եթէ չի խումբ-
բամ: Բայց չեմ կարող ասել, չեմ կարող: Խո, խո:

Քլէնթ.— Ուրեմն ժիւլը պատուիրեց քեզ խումբացնել
հա՞:

Լին.— Այո՛ տիկին: Կապիտանը ասաց որ հոս պառ-
կիմ, և ով որ գայ չգայ խումբացնեմ, և եթէ տիկինը

գայ, աւելի խումբացնեմ: Բայց մի ասէք իրեն, վերջը
զիս կ'սպաննի: Խո, խո:

Քլէնթ.— Այդպէ՞ս ըսաւ: Իսկ ինքը ուր գնաց գի-
տե՞ս:

Լին.— Ասաց որ զօրանոց էր գնում, բայց կարծեմ
սուտ է:

Քլէնթ.— Բայց դու ո՞ւր կէ եկար, և ո՞վ ես:

Լին.— Ե՞ս տիկին, ես ես եմ:

Քլէնթ.— (Մեկուսի) Իրաւ որ տխմար է: (Բարձր) Դու
ո՞վ ես, անունդ ի՞նչ է:

Լին.— Ե՞ս տիկին, ես Լինդորն եմ:

Քլէնթ.— Լինդորը ո՞վ է:

Լին.— Լինդորը 4րդ գունդի զինուորն է:

Քլէնթ.— Դու զինուոր ես: Այս ինչ անհասկնալի ա-
ռեղծուած է Տէր Աստուած: Հապա ժիւլը ո՞ւր է գնացել
այս ատեն: (Սեղանին վրայ նամակը նամարեյով կ'առնէ եւ
կը կարդայ). «Սիրելի ժիւլս, այս երեկոյ ժամը 10ին ե-
ղիւր Օպերայում և ինձ սպասիր թիւ 4 օթեակում: Մար-
կըսիթ»: Ո՛հ, դաւածան, հիմա կը հասկնամ նիւթած
դաւը: Ո՛հ, Աստուած իմ, զէչ եմ գգսւմ ինձ:

Լին.— Մի՛ վախենաք տիկին, ես հոս եմ: Առ մի քիչ
լիմօնատ խմիր կը լաւանաս: Չե՞ս ուզում, աւելի լաւ,
ես կը խմեմ: Քո կենացդ տիկին: Լաւագա՞ր տիկին, լի-
մօնատ խմեցի:

Քլէնթ.— Օպերայում, Մարկուսիթ որքան դժբաղդ եմ:

Լին.— Մի՛ տխրիք տիկին, կ'անցնի:

Քլէնթ.— Լաւ, Լինդոր, պատմիր, մի ոեւէ բան պատ-
միր: Ո՛հ, կը խեղդուիմ:

Լին.— Մի խեղդուիք տիկին, կը պատմեմ, կը պատ-
մեմ բայց ի՞նչ պատմեմ:

Քլէնթ.— Պատմիր, պատմիր, ի՞նչ կայ զօրանո-
ցում:

Լին.— Առանձին ոչինչ տիկին: Հա՛, լաւ միտքս
ընկաւ: Զօրանոցում կայ մի զինուոր Բուռլօն ան-
ուամբ:

Քլէնթ. — Լաւ. պատմիր Բուռլօնի մասին:
 Լին. — Պատմեմ տիկին պատմեմ: Բուռլօնը միշտ հարբած է լինում, և տասնապետը նրան բանտարկեց տիկին:

Քլէնթ. — Օպերայում, Մարկոնի թի:
 Լին. — Կարծեմ թէ տիկինը փախցրեց:
 Քլէնթ. — Լինդոն, դու գիտե՞ս երգել:
 Լին. — Ինչպէս չէ տիկին, թէ՛ կ'երգեմ և թէ կը պարեմ:

Քլէնթ. — Լաւ երգիր ու պարիր տեսնեմ:
 Լին. — Շատ լաւ տիկին, (Կ'երգե եւ կը պարե):
 Քլէնթ. — Ո՛հ, ի՞նչ լաւ կ'երգես և կը պարես Լինդոն:

Լին. — Հաւնեցար տիկին, լաւ պարեցի՞:
 Քլէնթ. — Այո՛, շատ լաւ, շատ լաւ:
 Լին. — (Մեկուսի) Կեցցե՛ս Լինդոն, կեցցես: Մարդ ոչ ուտի, ոչ խմի, այսպիսի տիկնոջ քով երգի ու պարի: (Բարձր) Բայց Տէր Աստուած, ի՛նչպէս մտաջայ: Ինձ հրամայուած էր չի խօսիլ և միայն խումբացնել: (Անկողից կը մտնե եւ կը խռկայ):

Քլէնթ. — Ի՞նչ եղաւ քեզ Լինդոն:
 Լին. — Թողէք տիկին Աստուծոյ սիրոյն թողէք, պէտք է որ խումբացնեմ:
 Քլէնթ. — Ոտնաձայներ կան: Կարծեմ ժիւլն է գալիս: Քաշուիմ իմ սենեակը, և իրեն լաւ դաս մը տամ: (Կ'երբայ):

ՏԵՍԻԼ Զ.

ՆՈՅՆ ԵՒ ԺԻԻԼ, ՅԵՏՈՅ ՔԼԵՆՏ

Ժիիլ. — (Մտնելով) Աւա՛ղ, որքան յուսախաբ եղայ: Որքան փոխուել է Մարկոնի թը: Բնաւ չէ յիշեցնում նախկին օրերը: Որքան անմտութիւն արի պատասխանելով իւր հրակէրին: Մեղք: (Նստաւելով Լինդոնը ու կը խռկայ) Այս աւանակը դեռ կը խումբացնէ: Տէր Աստուած որ կինս եկած չը լինէր: Արթնցնեմք սա տխմարը:

Քլէնթ. — (Ներս մտնելով) Դեռ չե՞ս քնել ժիւլ:
 Ժիիլ. — Ո՛չ, ի՞նչ ևս եկել հոս:

Քլէնթ. — Այդ ի՛նչ խոժոր դէմք է ժիւլ:
 Ժիիլ. — Կը հարցնե՞ս:

Քլէնթ. — Բայց չէ՞ մի որ քեզ հետ հաշտուեցինք:
 Ժիիլ. — Ո՞վ է հաշտուել: Ես քեզ հետ չեմ հաշտուիր:

Քլէնթ. — Ինչպէս թէ ով է հաշտուել: Դեռ քիչ առաջ չի հաշտուեցի՞ք քեզ հետ:

Ժիիլ. — Տխմար բաներ մի ըսեր: Ես քեզ չեմ տեսել:

Քլէնթ. — Իրաւ որ դու խելքդ կորուսել ես, և կամ թէ մութ լինելուն չես նշմարել: Միթէ սրանից կէս ժամ առաջ քեզ հետ չի հաշտուեցի՞ք քու անկողնում:

Ժիիլ. — Անէ՛ծք, ո՞վ երկինք, ես իմ ձեռքովս քանդեցի իմ տան երջանկութիւնը: Վա՛յ ինձ:

Քլէնթ. — Կը տեսնեմ որ հանգստի պէտք ունիս ժիւլ: Գիշեր քարի: Վաղը առաւօտ կը տեսնուինք: (Կը մեկնի):

Ժիիլ. — Ի՛նչ ըրի Տէր Աստուած, ի՛նչ յիմարութիւն գործեց այս անբան անասունը: Ինչ դժօխքի մէջ ձգեց զիս:

Լին. — Խա, խա:
 Ժիիլ. — (Ձառնելով) Դեռ կը խումբացնե՞ս անճոռնի:
 Վեր կա՛ց, քեզի ազուշ. տխմար, խայտառակ:

Լին. — (Վեր ելնելով) Հրամայեցէք կապիտան:
 Ժիիլ. — Լաւ խումբացրի՞ր, անասուն:
 Լին. — Հիանալի կապիտան, այնպէս որ ամէն մարդ զարմանում էր:

Ժիիլ. — Շիտակ ըսէ ապիքատ իմ գնալէս յետոյ, ո՞վ եկաւ հոս:

Լին. — Ոչ ոք կապիտան:
 Ժիիլ. — Ճիշդ ըսէ ստախօս, ապա թէ ոչ հիմա քեզ կը խեղդեմ: (Կոկորդեն կը բռնե):

Լին. — Թողէք ըսեմ կապիտան, ծառան եկաւ լիմօնատ բերեց:

Ժիհլ. — Ուրի՛շ, ուրի՛շ:

Լին. — Ուրի՛շ, ուրի՛շ, ի՞նչ ուրի՛շ կապիտան:

Ժիհլ. — Շո՛ւտ ըսէ, ուրի՛շ մարդ չեկա՞ւ:

Լին. — Ուրի՛շ, այո, չեկաւ, ոչ, եկաւ, կապիտան:

Ժիհլ. — Պիտի ասես թէ ոչ, քեզ կ'սպաննեմ:

Լիկ. — Եկա՛ւ եկա՛ւ, տիկինը եկաւ, բայց ես այնպէս խումբացնում էի կապիտան:

Ժիհլ. — Տիկինը եկաւ ի՛նչ ըրաւ, շուտ ասա, շուտ:

Լին. — Տիկինը եկաւ կապիտան, այսինքն առանձին չեկաւ կապիտան:

Ժիհլ. — Հապա որու հետ եկաւ ըսէ տեսնեմ:

Լին. — Տիկինը եկաւ կապիտան, ճրագին հետ եկաւ կապիտան, մօտեցաւ կապիտան, զիս շոյեց կապիտան, փայտայեց կապիտան և վերջապէս համբուրեց կապիտան:

Ժիհլ. — Ի՞նչ, խայտառակ, ինչպէս կը համարձակուես ըսել: (Կ'ուզէ ծեծել):

Լին. — Թողէ՛ք, թողէ՛ք, օգնութիւն մեռա՛յ:

Ժիհլ. — (Թողով) Շուտ ասա, յետոյ ի՞նչ եղաւ, շուտ:

Լին. — Յետոյ կապիտան, յետոյ ասաց որ վեր կաց, եթէ ոչ վարագոյրները կրակի կը տամ ասաց կապիտան: Ես կապիտան, վախցայ կապիտան, վեր կացի կապիտան: Բայց ես այնպէս խումբացնում էի կապիտան:

Ժիհլ. — Գետինն անցնի խումբացները, ուրի՛շ ինչ ասաց պատմի՛ր, շո՛ւտ:

Լին. — Ուրի՛շ ասաց որ կապիտան, առանձին ոչինչ չասաց կապիտան: Սակայն կապիտան, առաջ կարծեց որ ես պարոնն եմ կապիտան: Եւ ասաց որ դուրս ելլեմ կապիտան: Բայց ես այնպէս էի խումբացնում որ չէի թողնում նրան խօսել կապիտան:

Ժիհլ. — Յետոյ, յետոյ, ինչ ասաց:

Լին. — Յետոյ, ասացի թէ ես պարոնը չեմ, ասաց «ուրեմն դու ո՞վ ես», ասացի «ես ես եմ», ասաց «դու

ո՞վ ես», ասացի «ես Լինդորն եմ», ասաց «Լինդորը ո՞վ է», ասացի «Լինդորը 4րդ գնդի զինուորն է, հէնց որ իմացաւ թէ զինուոր եմ, սկսեց աւելի մեղմ վարուել հետս:

Ժիհլ. — Դեռ կը համարձակուես խօսիլ վատ, ըստորին, դաւաճա՛ն, դու անճոռնի արարած (վզեց կը բռնէ):

Լին. — Օգնութի՛ւն, ստտանաներ, օգնութիւն, դժոգքն ընկայ:

ՏԵՍԻԼ Է.

ՆՈՅՆ ԵՒ ՔԼԷՌ

Քլէռ. — (Մտնելով) Կեցի՛ր, Ժիլ դուն իրաւունք չունիս պատժել այդ խեղճ զինուորը, որ պարզապէս քու քմահաճոյքիդ խաղալիքն ես ըրեր:

Լին. — Այո՛ տիկին, այո՛:

Քլէռ. — Հոս եթէ յանցաւոր մը կայ Ժիլ, այն ալ դուն ես, և առաջին անգամ դուն պէտք է պատժուիս: Տե՛ս սա նամակը, տես և ամաչէ՛ դորժած խայտառակութեանդ համար:

Լին. — Ի սէր Աստուծոյ տիկին, զիս կ'սպաննէ:

Քլէռ. — Մի վախնար Լինդոր, դու չես պատժուիր:

Ժիհլ. — Այո՛, Քլէռ, կ'ընդունիմ սխալս և արդէն զղջացած եմ: Ներողութիւն կը խնդրեմ:

Լին. — Կապիտան ներիր ինձ մի բանտարկիր, մի սպաննիր ինձ: Ես միշտ խումբացրի, հարցրէ՛ք տիկնոջ, եթէ կ'ուզէ՛ք դարձեալ խումբացնեմ:

Ժիհլ. — Լսիր Լինդոր, եթէ տիկինը ինձ ների, ես ալ քեզ կը ներեմ, հասկցա՞ր:

Լին. — Տիկին ի սէր Աստուծոյ ներիր զայն և ազատիր զիս կախաղանէն:

Քլէռ. — Այո՛, Ժիլ, կը ներեմ քեզ, բայց պէտք

է խոստանաս որ մէկ մ'ալ այդպիսի բան պէտք չէ պատահի:

ԺԻԻԼ.— Այո՛, Բլէն, կը խոստանամ, ես գլուխս քարին եմ գցել թէ որ մէկ մ'ալ այսպիսի արարքի մէջ գտնուիմ:

ԼԻՆ.— Ես էլ գլուխս քարին եմ գցել որ մէկ մ'ալ ուրիշի տեղ խոմբացնեմ:

Վ Ե Ր Զ

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

ԺԻԻԼ = Հարիւրապետ

ԲԼԵՌ = Կինը

ԼԻՆԴՈՐ = Ձինուոր

ԿԱՍԹՕՆ = Ծառայ

